

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2006/07:11

Stenografiska
uppteckningar
2006/07:11

Onsdagen den 13 december

1 § Europeiska rådet

Statsminister Fredrik Reinfeldt

Utrikesminister Carl Bildt

Statsrådet Cecilia Malmström

Information och samråd inför möte med Europeiska rådet den 14 och 15 december 2006

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar alla hjärtligt välkomna till denna EU-nämnd då vi ska ha samråd med vår statsminister inför mötet i Europeiska rådet den 14 och 15 december. Jag hälsar statsministern, utrikesministern, statssekreterare Nicola Clase och ambassadör Sven-Olof Petersson hjärtligt välkomna till EU-nämnden. Jag hoppas att vi ska få ett intressant och givande samråd.

Det här kommer, förmodar jag, att handla mycket om utvidgningen. Utvidgningen är en sak som ligger hela riksdagen varmt om hjärtat. Vi har en samstämmighet i att det är en positiv sak för EU. Med det ger jag ordet till statsministern. Varsågod.

Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Tack. Vid Europeiska rådets möte den 14 och 15 december står ett antal viktiga frågor på dagordningen. Den fråga som många förväntade skulle bli den riktigt stora frågan på toppmötet, nämligen Turkiet, löstes på utrikesministernivå tidigare i veckan. Den stora frågan blir i stället den allmänna utvidgningsdiskussionen som Europeiska rådet beslutade om i december 2005. Då framfördes krav på att definiera Europas gränser, att sakta ned processen, att göra en paus, att stoppa upp, inte minst i väntan på det nya fördraget. Stämningarna finns kvar, men diskussionen kommer att baseras på kommissionens utvidgningsstrategi. Här tydliggörs alla de positiva effekter som hittillsvarande fem utvidgningar har haft. Men man har från kommissionens sida också sett sig tvingad att lyfta fram sina tre K – konsolidering, konditionalitet och kommunikation.

På dagordningen står i övrigt det rättsliga och migrationspolitiska samarbetet, innovation, energi och klimat samt, som alltid, aktuella internationella frågor. Till sina delar är det här frågor som berördes redan under det informella toppmötet i Lahtis.

Den första arbetssessionen i morgon kväll kommer att ägnas åt rättsliga frågor och migration. Ordföranden kommer också att redovisa sina intryck från de samtal som under hösten förts med alla medlemsländer

om det konstitutionella fördraget. Under den andra arbetssessionen på fredag förmiddag ska slutsatserna från mötet diskuteras och antas.

Fram till i måndags såg det ut som om utvidgningsförhandlingarna med Turkiet skulle bli den politiskt mest laddade frågan vid detta toppmöte. EU:s generella hållning till fortsatt utvidgning skulle diskuteras, liksom hanteringen av förhandlingarna med Turkiet. Debattklimatet i dessa frågor har tidvis varit ganska kärvt under senare tid. Flera länder har uttryckt en vilja att bromsa upp utvidgningstakten och kanske till och med lägga åt sidan åtaganden EU redan har gjort beträffande enskilda länders medlemskapsperspektiv.

Regeringen å sin sida hävdar en linje som ser EU:s fortsatta utvidgning som en fråga av avgörande strategisk betydelse för utvecklingen i vår omvärld och därmed för unionen själv. Vi har därför verkat för att de positiva effekterna av tidigare utvidgningar lyfts fram, inte minst deras bidrag till stabilitet och demokrati i hela Europa. Det handlar också om att unionen måste respektera åtaganden som har gjorts samt att inga dörrar får stängas.

Vi kan inte nog betona den betydelse som ett öppnande för medlemskap har haft för länderna i Central- och Östeuropa, både i fråga om att få plats i demokratiska institutioner, fungerande rättsstater samt reformer för fungerande marknadsekonomier. Inte heller ska vi på något sätt underskatta den styrka som detta har gett Europa och kan ge vår världsdel framöver. Självfallet måste unionens förmåga att integrera nya medlemmar också beaktas. Effektivare beslutsformer måste ständigt eftersträvas och arbetet koncentreras till de frågor där europeiska mervärdet är tydligast. Men integrationskapaciteten får inte bli en förevändning för att uppställa nya hinder eller villkor för kandidatländerna. Det viktiga är att inga dörrar för framtida utvidgningar stängs.

Regeringens grundläggande målsättning beträffande Turkiet har varit att medlemskapsförhandlingarna skulle tillåtas fortsätta. Mot detta har stått en uppfattning om att Turkiets vägran att tillåta direkt handel med Cypern skulle föranleda en suspendering av förhandlingarna. Kommissionens lösning var att åtta förhandlingskapitel av sammanlagt 35 inte skulle få öppnas innan Turkiet medgav direkthandel med Cypern. Måndagens förhandling mellan EU:s utrikesministrar var bitvis mycket tuff. Att det gick att nå en lösning får till stor del tillskrivas den svenska delegationens och utrikesminister Carl Bildts pådrivande roll. Den överenskommelse som nu har träffats innebär att kommissionens förslag godtas. Någon översynsmekanism införs inte. Det handlar inte bara om att Turkiet måste infria vad man har lovat. Det handlar också om att EU måste göra det.

Även om det på sina håll framställs som att Turkiets förhandlingar har drabbats av ett bakslag är överenskommelsen en fullt godtagbar kompromiss, inte minst för oss som inte vill se ett Europasamarbete med låsta gränser byggda på kultur, religion eller snäva geografiska föreställningar utan som är övertygade om att ett inkluderande samarbete alltid kommer att stå starkare än en exkluderande sammanslutning.

Samtidigt är det viktigt att vi alltid slår fast att en fortsatt EU-utvidgning är och förblir det viktigaste strategiska verktyget för att sprida de värden som Europasamarbetet vilar på.

Självfallet måste arbetet med en lösning på Cypernproblemet fortsätta. Regeringen kommer framöver att pröva olika möjligheter att driva på denna process inom ramen för FN.

2006/07:11
13 december

Punkten som rör det rätts- och inrikespolitiska samarbetet kommer att inledas med en diskussion om hur beslutsfattandet när det gäller EU:s brottsbekämpning ska bli effektivare. Behovet av en effektivisering är stort men det tycks inte på kort sikt finnas utsikter till annat än rent tekniska justeringar av rådets arbetsmetoder på detta område. En större reform ter sig möjlig bara inom ramen för den fortsatta fördragsprocessen.

Behovet av en effektivare brottsbekämpning i Sverige blir inte mindre av att mer betydande europeiska initiativ ser ut att dröja. Det visar tvärtom att regeringens nationella arbete för att få på plats ett bättre fungerande svenskt rättssystem är angeläget. Därför är det viktigt att vi redan nästa år tar viktiga steg för att förstärka brottsbekämpningen, något som vi tänkte ska följas av ytterligare insatser under kommande år.

Regeringens budskap är tydligt. Sverige ska vara ett land där människor kan röra sig fritt utan rädsla för sin egen eller sina näras säkerhet. Här ska brottslighet aldrig tolereras oavsett vi talar om organiserad brottslighet, människohandel, terrorism eller det vi ibland lite slarvigt benämner vardagsbrott. Om vi på detta sätt blir bättre på att bekämpa brottslighet i vårt eget land öppnar det för att vi också bättre kan nyttja de möjligheter som samarbetet inom EU öppnar för.

Att migrationspolitiken ges ett stort utrymme under rådets möte är att vänta, inte minst då migrationen har blivit en alltmer brännande fråga för många medlemsländer. De många människor som söker sig till Europa över Medelhavet har under sommaren och hösten lett till omfattande debatt om EU:s migrationspolitik. Det är nu tänkt att den debatten ska tas upp även i Europeiska rådet.

Det har i denna diskussion funnits en tendens att överbetona kontrollaspekterna. Vi har som ett led i detta sett hur EU gradvis har förstärkt sitt gränskontrollsamarbete. Det sistnämnda är en utveckling som Sverige stöder, men då med den givna utgångspunkten att gränskontroll ytterst förblir ett nationellt ansvar. Kontrollåtgärder och avtal om återtagande kan samtidigt aldrig tillåtas bli det enda svaret på de utmaningar som följer av en ökande migration. Den som tror att det räcker med att förstärka gränser för att lösa migrationens många frågeställningar gör det enkelt för sig. En bredare ansats behövs både för EU och för ursprungsländerna. Det är ytterst bara genom att långsiktigt angripa den nu uppmärksamade migrationens orsaker i fattigdom och förtryck vi kan nå verkligt resultat. På ett allmänt plan finns enighet om vikten av ett globalt angreppssätt, inte minst inom ramen för FN:s högnivådialog om migration. EU har en viktig roll i att ge detta tänkande mer av konkret innehåll, inte minst i form av ett brett och partnerskapsbaserat samarbete med berörda afrikanska länder.

Vårt gemensamma förhållningssätt till migrationen är avgörande även ur en annan aspekt. Ingen kan i dag förneka att snart taget hela Europa står inför en demografisk utveckling med en snabbt åldrande befolkning. Denna utveckling kommer att sätta våra välfärdssystem under allt större press under kommande år. Allt färre ska försörja allt fler. Tillsammans med ett betydande utanförskap från arbetsmarknaden förstärker det be-

hovan av en jobbskapande politik. Flera måste komma i arbete för att vi ska kunna upprätthålla en god välfärd i framtiden.

Vi vet samtidigt att den växande andelen äldre i Europa inte kan matas av dem som kommer att vara i arbetsför ålder. Det är just här som migrationen kommer in. Rätt hanterad kan denna bli en viktig och nödvändig pusselbit för att vi ska bibehålla en välfärd värd namnet. Det kräver att vi politiskt öppnar vägar för de människor som har sökt sig till Europa, som möjliggör för dem att komma in på arbetsmarknaden. Att fler vill komma till vår del av världen blir en styrka om de ges en möjlighet att arbeta för att därmed bidra till vårt välbefinnande.

Under dagordningspunkten Innovation är det framför allt tre frågor som kommer att uppmärksammas, nämligen det europeiska patentet, det europeiska teknologiska institutet, EIT, och de så kallade gemensamma teknologiniitiativen, JTI. Låt mig kort beröra dessa tre sakområden.

Det europeiska näringslivet har väntat länge nog på ett europeiskt patent. EU:s trovärdighet har tagit allvarlig skada av oförmågan att utarbeta en rimlig kompromiss trots årtal av förhandlingar. Språkfrågor och oenighet om hur patenttvister ska slitas har blockerat alla framsteg. Det behövs nya initiativ. Kommissionen bör därför skyndsamt undersöka alla vägar för att komma runt nuvarande lösningar.

EIT syftar till att främja EU:s innovativa förmåga genom närmare gränsöverskridande samverkan mellan näringslivet och forskarvärlden. Med den nätverksbaserade struktur institutet ska få ser det ut som om förutsättningarna för att detta kan bli ett effektivt bidrag till starkt europeisk konkurrenskraft är goda. Finansieringen av projektet behöver dock belysas ytterligare. Det gäller inte minst frågan om vilket stöd som kan förväntas från europeiskt näringsliv.

De gemensamma teknologiniitiativen är den tredje innovationssatsningen som kommer att diskuteras. De är tänkta som grupperingar av företag och andra intressenter inom lovande industrisektorer som gemensamt ska kunna söka bidrag från EU:s ramprogram för forskning. Här finns skäl att lyfta ett varningens finger för att göra öronmärkningar av resurser för vissa tekniksektorer. Att politiskt göra generella antaganden om specifika branschers framtidsutsikter faller sällan väl ut. Det är i stället en bedömning som måste ske baserat på mognadsgraden i varje enskilt projekt. Rätt utnyttjade har vi alla skäl att se teknologiniitiativen som en möjlighet till gott ekonomiskt återflöde för att vidareutveckla svensk spetsteknologi.

Att EU nu är på väg att ta ett antal initiativ för att uppmuntra investeringar, innovationer och företagande har vi alla skäl att bejaka. Det innebär däremot inte att vi kan luta oss tillbaka. Mer måste komma på plats för att stärka våra förutsättningar i en hårdnande global konkurrens. En del av det kan vi lösa med hjälp av fördjupad samverkan på europeisk nivå, men lejonparten är och förblir en hemläxa. Det är något vi måste lösa inom ramarna för den nationella politiken. Det handlar om att i skattesystem, regelverk, innovationspolitik och riskkapitalfrågor utforma system som långsiktigt stöder entreprenörskap och utveckling. Det handlar också om att göra det lättare och billigare att anställa genom att genomföra betydande skattelättnader på arbete och för anställningar. Dessa är de grundläggande stegen för att skapa en grogrund för nya företag och därmed nya arbetstillfällen.

Det handlar också om att få till stånd en bra skola, en utbyggd infrastruktur och billig energi som gör att vi med vår litenhet har något att erbjuda i en hårdnande internationell konkurrens. I allt detta fångas också några av regeringens stora prioriteringar.

Jag har i tidigare sammanhang pekat ut klimatfrågan som en annan av regeringens stora utmaningar. Inte minst finns behov av att skapa en bred samling kring en politik som inte ser tillväxt och hållbar utveckling som varandras motsättningar. Målsättningen måste i stället bli att formulera en miljöpolitik där klimatmålen kopplas till trovärdiga åtgärder som inte står i konflikt med tillväxt och jobb. Till detta måste vi foga en strävan att söka globala lösningar och internationellt samarbete till svar på de många klimat- och miljöproblem vi upplever lokalt. EU-samarbetet blir naturligt att koppla till detta. Därför har vi skäl att se positivt på att energi- och klimatfrågan, två tätt sammanlänkade frågor, nu klättrar i anseende på EU:s dagordning.

Energi och klimat är frågor som framför allt ska avhandlas vid toppmötet i mars nästa år under tyskt ordförandeskap, då bland annat på basis av den övergripande handlingsplan som kommissionen förbereder. Redan nu bör dock Europeiska rådet enligt regeringens uppfattning ge en tydlig signal om EU:s avsikt att ta initiativet i utformningen av ambitiösa globala klimatmål efter 2012 då åtagandena från Kyoto löper ut. Sverige ska här verka för konkreta långsiktiga åtaganden om utsläppsminskningar men samtidigt ge stor flexibilitet för enskilda länder att själva bestämma hur målen ska nås.

Klimatfrågan är, som sagt, även kopplad till energifrågan, som under överskådlig framtid ser ut att bli en av de viktigaste frågorna inom EU. Den lär i framtiden komma att regelbundet behandlas vid Europeiska rådet. Mest konkreta beslutet på energiområdet väntas nu bli inrättandet av ett nätverk med energikorrespondenter. Tanken med dessa är att höja EU:s förmåga att förutse akuta försörjningsproblem på energiområdet och att bättre beakta sambanden mellan energipolitiken och säkerhetspolitiken.

Energifrågan kommer att behandlas mer ingående på vårt toppmöte baserat på förslag på kommissionen som kommer den 10 januari.

Låt mig avslutningsvis ta upp de många internationella frågor som Europeiska rådet kommer att uppmärksamma denna gång. Bland dessa återfinns Kosovo, Mellanöstern och Afrika. Eventuellt kommer slutsatser även att antas om Afghanistan.

Vad gäller Kosovo är det av vikt att vi i detta skede uttrycker ett tydligt stöd till FN:s sändebud i Kosovo, Martti Ahtisaari, som har till uppgift att leda samtalen om områdets framtida status. EU förväntas här spela en central roll, i synnerhet när ett beslut om Kosovos internationella ställning väl har fattats. Sverige är pådrivande i diskussionen om hur EU bör förbereda sig för de svåra och mångfasetterade uppgifter som väntar i den fortsatta processen.

Mellanöstern är en fråga som kräver ökad uppmärksamhet från EU:s sida. Osäkerheten om fredsprocessen är betydande och orosmolnen många. Men det finns samtidigt vissa hoppgivande element som det är viktigt att ta fasta på. EU bör inte minst stödja det svåra arbetet med att bilda en palestinsk samlingsregering.

Förhoppningsvis kan Europeiska rådet även ge en kraftfull signal om EU:s vilja att vidareutveckla ett strategiskt partnerskap med Afrika. Ett toppmöte mellan EU och Afrika hösten 2007 blir en viktig anhalt i denna ansträngning.

I Afghanistan är många EU-länder, inklusive Sverige, engagerade i såväl civila som militära insatser. Vår utgångspunkt bör dock vara att EU ska engagera sig ännu mer, i synnerhet vad gäller civila insatser, för att bidra till att bygga upp fungerande institutioner.

Vi har också skäl att markera att FN:s övergripande samordningsansvar för alla civila insatser bör stärkas. Vi skulle dessutom vilja se en bättre samverkan mellan civila och militära insatser.

Detta var i stora drag vad som kommer att tilldra sig under det kommande mötet med Europeiska rådet.

Det är lätt att vi ser EU som en isolerad beslutsnivå – något som har liten eller enbart indirekt påverkan på den nationella svenska politiken. Ofta har vi i Sverige också haft en tendens att se EU mer som ett instrument för rent utrikespolitiska överväganden snarare än något som även har bäring på många inrikespolitiska frågeställningar.

Låt mig därför säga att regeringen inte ser det så. Den politik vi bedriver nationellt är också den vi bedriver på Europeanivå. Vi ser en styrka i att vår politik hänger samman och att det vi talar för i EU också är det vi agerar för nationellt. Vi vet att våra farhågor och förhoppningar här hemma i Sverige delas av praktiskt taget varje land på vår kontinent. Det är också därför det är så viktigt att vi ständigt påminner oss om vad vi gör i Sverige för att möta gemensamma europeiska utmaningar. Det gäller i andra frågor likväl som inom de nu aktuella frågorna om rätts- och migrationspolitik, innovation, energi och klimat.

Med detta sagt är jag redo att ta del av nämndens synpunkter och besvara frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Då får vi också hälsa vår Europaminister Cecilia Malmström välkommen till samrådet. Vår målsättning är att vara klara med det här halvtre, så vi har en timme och en kvart på oss för frågeställningar. Jag föreslår att vi buntar ihop frågorna i paket om tre eller fyra innan vi släpper in statsministern för svar. Jag vädjar också om korta och rappa inlägg. Ju kortare inläggen blir, desto flera frågor hinner vi med.

Vi kommer att gå enligt den gängse modellen, alltså i inbördes storleksordning mellan partierna. Vi börjar frågeställningarna med vår vice ordförande Susanne Eberstein från Socialdemokraterna.

Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Herr ordförande! Jag vill tacka för redovisningen. När Europeiska rådet träffas är det av största vikt hur medlemsländerna agerar. Därför undrar jag i vilka specifika frågor statsministern avser att agera.

Anf. 5 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Herr ordförande! Tack för en bra redovisning av statsministern. Jag var förra veckan i Bryssel på ett seminarium, där de 27 nationella parlamenten träffades för att diskutera framtiden inom Europa. Då framstod fördraget som väldigt viktigt. Som av en händelse ratificerade Finland

fördraget just när vi var där. Jag tror att Finland blev nummer 18 av de 27 länderna som gjorde det.

Min fråga till statsministern är: Vilken strategi har regeringen när det gäller ratificeringen från svensk sida? Vi har de facto två gånger behandlat det politiskt, dels i konventförhandlingar, dels i regeringsförhandlingarna sedermera. Det borde finnas en stor och bred uppslutning bakom.

2006/07:11
13 december

Anf. 6 STAFFAN DANIELSSON (c):

Min fråga anknyter till den som Bengt-Anders Johansson ställde. Jag vill först säga att det är väldigt bra att Sverige deltar inom EU:s ram för att göra Europa och därmed världen till en allt bättre plats för oss alla. Det är väldigt roligt att vi kan åka i väg till Bryssel och göra nytta.

Jag deltog också i det här mötet i Bryssel om Europas framtid med ledamöter från EU:s olika parlament och från Europaparlamentet. EU:s regeringar är överens om behovet av ett bättre fungerande regelverk för EU:s samarbete, för att det ska fungera bättre och för att kunna ta emot nya medlemmar – den nya så kallade konstitutionen.

Efter nejen i folkomröstningarna i Frankrike och Nederländerna pågår en period av eftertanke. Sverige är ordförandeland 2009, då denna fråga sannolikt kommer att vara högaktuell.

Jag har två frågor. För det första: Finland blev nyligen det 16:e möjligen – men det kan kvitta – landet att godkänna det nya fördraget. Borde kanske inte Sverige överväga att göra detsamma, kanske senast 2009?

För det andra: I dag kallas EU:s regelverk fördrag. Jag tror att ordet konstitution för många ger ett starkare intryck av förändringen än vad det faktiskt handlar om. Vid diskussionen i Bryssel – det var det jag ville förmedla till statsråden här – fanns det från flera håll förslag om att dels göra vissa begränsade ändringar i fördraget, eftersom två folk har uttryckt sig negativt, dels ändra rubriken från konstitution till fördrag. Jag undrar vad det finns för reaktioner på detta som förmedlats från vår konferens i Bryssel.

Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Det är svårt att förutse exakt var man ska delta i en diskussion som man ännu inte har varit närvarande vid eller som ännu inte har inletts. Men några saker är tydliga. I varje läge där Europeiska unionen diskuterar utvidgningen är Sverige pådrivande i den del som tycker att utvidgningen ska fortsätta. Vi vill inte föra in villkor eller sätt att styra processen som vare sig gör den mer långsam och utdragen eller förhindrar att enskilda länder på vår kontinent som försöker komma in i EU och som söker en europeisk identitet skulle mötas av åsikter som sätter stopp för detta. Det finns säkert all anledning för mig att både delta i och vara drivande i just den diskussionen.

När det gäller migrationsfrågan, som är den andra stora delen, var en diskussion uppe redan i Lahtis om detta. Den var i hög grad kopplad till situationen nere på Kanarieöarna och Spaniens syn på detta. Det är klart att man även denna gång kan förutse att det blir mycket av en Medelhavsdiskussion. Vi har all anledning att påpeka att migration, om den så är legal eller illegal, i hög grad kommer från de östra delarna av vår värld – alltså inte bara från Afrika.

Där finns det också all anledning – vilket jag tycker är en av förtjänsterna med hur slutsatserna är utformade – att påpeka att vår syn är att detta inte bara får bli en diskussion om kontrollåtgärder. Detta tog jag ju också upp i min inledning. Det måste handla mycket mer om hur man lägger grund för en bättre utveckling i vissa länder. Det är själva utloppet för varför vi har migration där migration är oönskad och där människor söker sig bort från villkor som är oacceptabla eller inte fungerar. Även i detta räknar jag med att vara aktiv. Det kommer säkert att finnas även andra delar, men redan nu kan jag förutse att här kommer Sverige att behöva vara aktivt. Detta är de två huvudfrågor som toppmötet kommer att handla om.

När det gäller huruvida det blir en specifik fråga och diskussion om Turkiet är bilden att det trots allt har lösts ut vid Gaercmötet. Men säker kan man aldrig vara.

Strategin för ratifikation av fördraget är den att vi i Sverige mycket brett har sagt oss stå bakom det fördrag som togs fram under en mycket omfattande process. Det var det särskilda sätt att ta fram fördraget som också Sverige var delaktigt i. Sveriges riksdag var företrätt av två representanter.

Det förblir vår uppfattning att fördraget löser viktiga framtidsfrågor för Europeiska unionen både i hur dess arbete ska utvecklas, att möjliggöra utvidgning och att öka möjligheterna att fatta beslut. Det gäller i hög grad det som vi ofta ropar på – att vi ska få ett Europa med resultat, som Barroso brukar uttrycka det. Detta möjliggörs i stor utsträckning av att fördraget skulle kunna komma på plats.

Alla vet hur det ser ut i dagsläget med den reflexionsprocess som har varit med anledning av två nej. Man är ännu inte riktigt på det klara med vilken vägen framåt kommer att bli. Vi har meddelat att till dess vi tycker att det klarnar i diskussionerna när det gäller hur den fortsatta processen ser ut tänker inte Sverige återuppta sin ratificeringsprocess. Skälet till detta är att vi vill veta vad det är vi fattar beslut om när vi tar upp detta för beslut.

Det är tydligt att vi har sagt att vi tycker att fördraget är bra. Jag tycker att om man kan acceptera det så kan man också möjligen acceptera att det blir delar av det, alltså ett något mer nedbantat fördrag som man tar fram. En del som bland annat har diskuterats, precis som Staffan Danielsson återger, är att möjligen ta bort hela referensen och diskussionen. Man återger den ungefär som att det är någon sorts grundläggande konstitution som vi talar om. Det är många som tycker att det är missvisande och att det möjligen har påverkat debatten negativt. Det nämns också andra exempel på hur man skulle kunna minska något på omfånget men ändå behålla det som är de väsentliga bitarna för att möjliggöra att EU ska kunna fungera bättre.

Med detta sagt har vi också i olika sammanhang dock sagt att det är svårare att se förutsättningar för de signaler som ibland kommer fram om att man skulle återuppta en helt ny diskussion eller åtminstone förändra rent innehållsmässigt. Vi tycker att det också finns en risk för att det för oss bort från de förtjänster som vi tycker att det här har.

Jag ser också en oro för att små och medelstora länder skulle kunna ställas inför en diskussion som möjliggör att de tappar i inflytande, vilket naturligtvis ingen av oss vill se. Där har vi varit mer tveksamma.

Det ligger nu på tyskarna att föra upp denna diskussion och att föra den till junitoppmötet. Förhoppningsvis ser vi då någon typ av väg framåt. Jag noterar att Staffan Danielsson förutsätter att detta landar i det svenska ordförandeskapet. Det verkar det mesta göra just nu när man lyssnar in den europeiska debatten, kan jag säga. Det ska bli spännande att se vad vi kan åstadkomma på den halva ordförandeskapstid som vi i realiteten kommer att ha under hösten 2009.

Men låt mig säga att det ändå fortsatt inte är uppfattningen när man talar med många i Europa, som fortsatt hyser en förhoppning att detta ska vara löst före Europaparlamentsvalet på senvåren 2009.

Vi får alltså anledning att återkomma till diskussionen, inte minst under det tyska ordförandeskapet i vår.

Anf. 8 CARL B HAMILTON (fp):

Herr ordförande! Jag skulle vilja återgå till frågan om migrationspolitik. Det är ju ett stort avsnitt i förslagen till slutsatser från mötet. Det är som statsministern sade; bakgrunden är en stor emigration från Afrika i huvudsak av personer som söker arbete och i mindre utsträckning flyktingar.

Jag tycker att man också ska påminna om att här finns en mekanism. Om man stänger kanalen till låt oss säga Kanarieöarna över havet och över Medelhavet så går migrationsströmningarna österut till Cypern, till Grekland och även till de nya medlemsländerna. Ju mer man stänger i sydväst, desto närmare kommer sannolikt problemet de nya medlemsländerna och därmed även Sverige.

Jag tycker också att man ska påminna sig att det är ett problem om man inte lyckas lösa det som bryter ned Schengensystemet. Jag tänker på den fria rörligheten och passfriheten i Europa och på om det är vissa länder som fungerar som schweizerostar i det här sammanhanget.

Det är väldigt viktigt att man inte bekämpar emigranterna utan att man bekämpar emigrationens orsaker och människosmugglingen. Det var det som också statsministern glädjande nog lade tonvikt vid – till skillnad från de dokument vi fått, både förslaget till slutsatser och kommissionens dokument. Där är det mycket mer betoning på kontroller, på gränskontroller och emigrantkontroller. Därför är det väldigt viktigt att statsministern fullföljer det han sagt här och att han på ett kraftfullt sätt yttrar sig på mötet. Då är det väldigt konkret, som jag sagt, vad man ska göra för att kontrollera. Däremot är det mindre konkret vad man ska göra åt emigrationens orsaker. Det finns ju också nämnt. Det gäller då dialog och konferens.

Jag skulle därför vilja att statsministern också är konkret när det gäller en del sådana åtgärder, till exempel om hur man ska finansiera biståndsökningen om det är det man vill göra.

Och hur ska man öka den legala emigrationen? Hur ska man demontera den europeiska jordbrukspolitiken för att ge afrikanska jordbrukare ökade försörjningsmöjligheter hemma? Också den typen av frågor tror jag att det är väldigt viktigt att statsministern tar upp så att det blir en konkretion på kontrollsidan men också i den mer långsiktiga frågan om emigrationens orsaker.

Anf. 9 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Ordförande! Det är intressant att höra att statsministern har en positiv syn på EU och på vad man i EU tillsammans kan göra för att skapa arbeten och ett samhälle för oss alla i Sverige som är någonting som vi i framtiden kan lita på.

I det dokument som kommit oss till handa inför dagens möte står det under punkt 9 att beträffande utvidgningstempot måste hänsyn tas till unionens förmåga att absorbera nya medlemmar. Det här kan låta lite negativt för framtiden. Men givet detta kan det vara intressant att veta lite om statsministerns åsikt om vad ett lämpligt tempo för utvidgningen kan vara.

I brevet från Europeiska rådets ordförande Matti Vanhanen står det också att man ska försöka hitta en samsyn kring utvidgningsprocessens framtid. Vilket ställningstagande kommer statsministern att göra i den frågan, och vad kommer det konkret att kunna betyda?

Anf. 10 HANS LINDE (v):

Herr ordförande! Också jag vill ställa en fråga angående migration, som man kallar det. I slutsats 25 c talar man om den europeiska gränsförvaltningsbyrån Frontex. Man diskuterar också kustpatrulleringen i Medelhavet.

Enligt diverse internationella konventioner råder det förbud mot att återsända flyktingar som riskerar tortyr. Det innebär också att de så kallade illegala emigranterna inte får avvisas eller hindras från att fly förrän de har intervjuats och det fastslagits om de riskerar tortyr eller grym, omänsklig, behandling i sitt hemland.

Några sådana utredningar görs inte i dag. Därför vill jag fråga vad statsministern tänker göra för att Frontex och EU:s medlemsstater ska organisera och genomföra övervakningen av EU:s yttre gränser så att man inte längre kränker Genèvekonventionen, Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och FN-konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

Anf. 11 ULF HOLM (mp):

Herr ordförande! Tack så mycket, statsministern, för den föredömliga föredragningen av vad som ska hända på toppmötet!

Jag vill börja med att säga några ord om migration etcetera. Det är väl välbekant att vi i Miljöpartiet inte tycker om de övervakningsinsatser som en del av EU-länderna gärna för fram som den viktigaste punkten. Det pratades det ju om på förra toppmötet.

Jag skulle vilja ställa en fråga när det gäller ett sätt att åstadkomma att muren runt EU skulle kunna minska. Det gäller givetvis den legala invandringen när det handlar om arbetskraftsfrågan. Där har vi fört fram detta med ett arbetskraftsvisum och att det ska vara enklare att få ett sådant just för att minska muren. Såvitt jag förstår har även din migrationsminister i mångt och mycket ställt sig bakom detta.

Frågan är nu om vi kan få igenom detta. Framför allt gäller det att se till att EU inte sätter upp murar för att förhindra detta eftersom ett arbetskraftsvisum för de länder som är med i Schengen också kommer att innebära att det blir fri rörlighet inom Schengenområdet. Jag hoppas att statsministern tydligt markerar att några sådana förslag om att begränsa

ett sådant här initiativ nationellt inte på något sätt kommer att slås ned av EU.

En andra fråga som jag skulle vilja ställa gäller, som statsministern sade, regeringens stora utmaning – klimatfrågan. Den frågan ska behandlas på vårtoppmötet. Där delar jag statsministerns åsikt om att vi måste ge tydliga signaler inför vårens toppmöte. Naturligtvis hoppas jag att statsministern begär ordet på denna punkt för att visa regeringens vilja.

Vi vet ju att flera länder, till exempel Tyskland och Storbritannien, har uttalat sig för ett nytt klimatmål för EU till år 2020 – att EU ska minska sina utsläpp med 30 % från 1990 års nivå. Det vore väldigt bra om statsministern kunde föra fram detta och ge en tydlig signal om att det är detta mål vi måste sträva efter för att sedan till vårtoppmötet komma ned med de konkreta ambitiösa förslag som statsministern också nämnde. Att just nu sätta upp den målsättningen är en tydlig signal. Det är en viktig punkt som statsministern kunde lyfta fram.

Anf. 12 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Flera av frågorna berör migrationspolitiken. Som alltid får man då påpeka att det inom EU-systemet är en väldig uppdelning när det gäller att åtminstone föra en diskussion om dels legal migration, dels illegal migration. Till det kommer att vi också har ett annat gränssnitt att förhålla oss till, nämligen vad inom detta som är nationell kapacitet, vad som är nationell fortsatt suveränitet och på vilket sätt EU försöker utverka om inte en gemensam politik – även om det också kommer – så också åtgärder som kan samordnas eller diskuteras inom EU:s ram.

I allt detta försöker vi på olika sätt hantera migrationsfrågan och detta i en värld där väldigt många söker sig till vårt rika Europa i hopp om att här finns bättre förutsättningar för att få jobb och för att komma undan förtryck av olika slag, något som från tid till annan lägger tryck från olika håll och som nu varit väldigt uppmärksammat när det gäller situationen i Afrika och den påverkan det haft på södra Europa.

Det man i utkastet till slutdokument försöker göra är just att förhålla sig precis till detta – alltså inleda med legala förflyttningar, legal migration, och ställa sig frågan hur vi ska försöka finnas till stöd, som Carl B Hamilton också frågade om, för att konkret vara en hjälp för att av olika skäl minimera grunderna för migration.

Konkreta åtgärder efterfrågas. Ja, vi tycker nog ändå att här finns grunder. Det hänvisas till att det varit samtal och konferenser, och det stämmer väl. Det är ibland en väl så vällovlig början, kan jag säga, även om det inte alltid är svaret.

Det handlar om att, till att börja med, erkänna synsättet att vi har ett gemensamt ansvar, en gemensam grund, för att försöka diskutera hur vi – med biståndsmedel, med frihandel och med olika åtgärder för att säkerhetsinsatser stabiliseras så att länder fungerar bättre – kan få en grund för att man åtminstone inte av de skälen ska känna sig nödd och tvungen att fly mot Europa.

Hela ingången i detta dokument är att man där nämner åtgärder för att minska fattigdomen. Det handlar också om att analysera och försöka diskutera grunderna för migration. Det hänvisas också, som sagt, till större konferenser. Bland annat ska det vara en sådan i juli 2007 i Belgien. Det visar ändå på ett försök att nu nå globala svar. I den här delen

2006/07:11
13 december

har Sverige varit väldigt pådrivande. Vi betonar detta väldigt mycket. Det är naturligt för ett land som gör stora biståndsinsatser, och det är naturligt för ett land som bejakar frihandeln.

Som Carl B Hamilton känner till är vi helt överens om de delar som nämns – att minska jordbrukssubventioner, att öppna mer för frihandel, att fortsätta och gärna koncentrera biståndsinsatser bland annat till Afrika. Det är flera delar av det som skulle kunna vara verkningsfullt för att underlätta situationen.

När det gäller det som efterfrågas beträffande en bättre grund för legal migration är det precis den diskussionen vi också ska ha i Sverige. Där kommer också frågan in om vilka det är som egentligen ska fatta beslut. Vi har ju haft en utredning mellan våra respektive partier. Där har vi ett förslag att nu förhålla oss till. Det gäller då att titta på just grunderna för att öppna för legal migration också från tredjeland in till Sverige, alltså arbetskraftsinvandring.

Jag håller med alla som säger att ju fler dörrar och möjligheter som öppnas, desto mer tydligt blir det att det är den legala vägen som står öppen. Sverige har i den delen ett överlastat asylsystem. Det tror jag att alla kan vara överens om. Väldigt ofta diskuterar vi rättssäkerheten och hur asylprocessen ska se ut. Men det är klart att är det en dörr som står öppen då är det dit alla går. Att försöka vidga detta är ett sätt att, som sagt, lägga en grund för legal migration. Ibland är det klokt att göra det jobbet på plats här hemma och sedan gärna berätta om det för andra. Men vi ska inte vara förvånade – vi har ju inte ens själva lagt en riktig grund för en fungerande arbetskraftsinvandring – över att det också i andra länder är svårt att möta den här frågan.

Sedan kan vi tycka att debatten är fel och att den väldigt mycket förs utifrån alla dörrar som över huvud taget ska stängas och att man ska ha kontrollåtgärder. Jag tycker att vi får vara lite ödmjuka där och säga att även vi har en hel del kvar att göra när det gäller detta. Det kommer att vara mycket aktuellt under våren och nästa sommar eftersom vi, som sagt, har denna färdiga utredning att förhålla oss till.

När det sedan kommer över till en del av det som ni hittar under punkt c handlar det om hur man ska förhålla sig till illegal migration. I grunden står ingen av oss bakom att något sådant skulle vara bra. Det är inte bra för den enskilde, och det är inte bra för någon att man ”i grunden rör sig”. Oftast vet man inte vem det handlar om. Det finns naturligtvis inga fungerande mottagningssystem eller sätt att integrera en person som man inte ens vet är i landet eller som rör sig på illegal grund.

Även där får man, som sagt, akta sig för att det bara ska bli kontrollåtgärder. Det man här försöker göra är att man ställer sig frågan: Hur ska både nationella svar och EU-svar se ut? Där är det väldigt mycket nationella svar. Bland annat det som nu uppmärksammas i Spanien. Man tog ju ett beslut om att inte sända tillbaka dem som kommit till Spanien, vilket lett till den situation som nu har varit väldigt omdiskuterad i Spanien. Det är klart att det är att sända en signal – många fler vill komma, medvetna om att de inte sänds tillbaka.

Det är klart att det kommer att ställas frågor. Hur ska grunderna för att man återtar medborgare som illegalt är i ett land faktiskt se ut och också respekteras? Om vi förklarar att en person inte har legal grund att vara i Sverige förväntar vi oss att det ska kunna gå att återsända den

personen. Det blir, menar jag, ännu tydligare att vi har det ansvaret om vi har vidgat möjligheterna att legalt komma in till Sverige.

Det kommer, kan jag säga, att vara upprördhet inom EU-systemet om det uppfattas som att Sverige inte erkänner att just den illegala migrationen är ett problem för väldigt många. Det kommer att skapa problem för oss som vill ha en bättre legal grund för migration om vi inte erkänner det. Det är så jag tycker att en del av de här kontrollåtgärderna ska förstås. Sedan kommer vi naturligtvis alltid att hävda att internationella avtal av olika slag ska respekteras vid behandlingen i fråga om hur vi hanterar människor varhelst den situationen uppkommer. Det kommer vi naturligtvis aldrig att backa från.

När det gäller klimatfrågan är jag mycket osäker på hur stor diskussionen egentligen blir nu på toppmötet. Alla vet ju att den saken redan i mars, om man får uttrycka sig så, är huvudnumret. Om det blir anledning att sträcka upp handen ska jag inte utesluta att det kan bli fallet. Men jag är inte säker på att det blir en stor diskussion den här gången.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Därmed går vi in på andra rundan här.

Anf. 14 KENNETH G FORSLUND (s):

Herr ordförande! Jag vill börja med att tacka statsministern för hans inledning. Jag noterar att han här tidigare när han svarade om de frågor där han tänker agera inte nämnde energipolitiken, som ju är en del i de slutsatser som finns med här om en energipolicy för Europa.

Jag tycker att det är viktigt att på det här toppmötet använda möjligheten att tillsammans med andra små länder i EU föra in energifrågorna och ta en diskussion om dem. De är strategiskt viktiga, inte minst mot bakgrund av diskussionen om en tysk-rysk gasledning och en eventuell dragning av en sådan.

Med tanke på det som här förespeglas om hur denna långsiktiga energipolicy ska struktureras finns det inslag i det som gör att den här frågan är väl värd att diskutera. Säkerligen kommer det att finnas goda möjligheter att framöver diskutera.

Kommer statsministern att ta chansen att tillsammans med de andra länderna markera att frågan om gasledningen inte enbart är en tysk-rysk fråga utan att den också är en EU-fråga? Dessutom kan den väl, såvitt jag förstår, i allra högsta mycket konkret bli en EU-fråga i den mån det här skulle upphöjas till ett så kallat TEN-projekt och beviljas investeringsmedel från EU:s budget.

Anf. 15 KARL SIGFRID (m):

I utkastet till Europeiska rådet planeras ett uttalande om EU:s innovationspolitik utifrån de beslut som fattades på konkurrenskraftsrådet den 4 december. På det här konkurrenskraftsrådet diskuterades dels satsningar på projekt som det europeiska teknikinstitutet, dels bättre lagstiftning som ska minska kostnaderna för de företag som tvingas följa EU:s regelverk.

Jag tror att vi kan vara ganska överens om att det inte är statliga projekt som kommer att sätta fart på innovationen och företagandet i Europa, utan det handlar om lägre kostnader och bättre möjligheter till

2006/07:11
13 december

lönsamhet som förutsättningar för att Europa ska sluta halka efter i den globala ekonomin.

Av de fyra punkter från konkurrenskraftsrådet som Europeiska rådet vill lyfta fram handlar två om statliga innovationsprojekt, och två handlar om harmoniserade regler. Det är ingen av de här punkterna som handlar om behovet av att avreglera, minska kostnader och avskaffa hinder som försämrar möjligheter till innovation och företagande och möjligheter att bedriva lönsam näringsverksamhet i Europa.

Jag hoppas att statsministern är villig att lyfta fram de här frågorna och verka för att Europeiska rådet lägger större vikt också vid att vi ska ha en mindre reglerad och mer flexibel marknad.

Anf. 16 STAFFAN DANIELSSON (c):

Jag har en aktuell och lite bredare fråga, som jag utgår ifrån finns med när statsmän träffas i dessa dagar.

Vi nås dagligen av ofattbara rapporter från Irak, Sudan och nu och då från Israel och Palestina om blodiga och fruktansvärda massmord där män, kvinnor och barn dödas och lemlästas genom handlingar i medveten organisation. Jag tror att vi alla lider av detta och funderar på vad vi och Sverige som ett litet land inom EU kan göra i det här läget. Det här är väldigt stora frågor – jag har stor respekt för det.

Vi måste fördöma, men vi måste också samtidigt öppna för dialog när de som utövar terror börjar förändra sig. Det är en avvägning.

Sverige har ett stort förtroende i Israel–Palestina-frågan, det såg vi i ett intressant tv-program i går, och jag hoppas att vi kan ta en större roll utifrån det.

Min fråga är då: Borde ändå inte världens länder, när det är så illa som det är, enas i ett kraftfullt fördömande av alla planlagda massmord på människor och av dem som planerar och utför dem? Ändamålet får aldrig helga medlen, och det finns inget försvar för att organisera fruktansvärda massmord. Jag tycker att Sverige kunde överväga att inom EU och inom FN ta initiativ i den här riktningen, och jag utnyttjar möjligheten att under den här utfrågningen efterhöra någon reaktion från våra ledande ministrar – kanske som en tanke att ta med sig till mötet med EU:s ledande eller i andra sammanhang.

Anf. 17 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp):

Herr ordförande! Jag vill tacka statsministern för föredragningen. Jag lade märke till att statsministern försökte tydliggöra sambandet mellan Europapolitiken och den politik som regeringen bedriver i Sverige, och det tycker jag är mycket positivt. Jag tycker att det är bra att vi har en ny regering som verkligen försöker tydliggöra kopplingen. Det som händer i EU angår oss i Sverige, och det som händer oss i Sverige angår det här EU-toppmötet. Det var väldigt positivt.

Utvidgningen är ju en stor fråga på mötet. Det är viktigt att flera länder får del av detta samarbete som leder till ekonomisk utveckling, demokrati, respekt för mänskliga rättigheter och fred på vår kontinent. Jag var glad att höra att Sverige kunde spela en så konstruktiv roll och se till att inte förhandlingarna med Turkiet stoppades.

En fråga som också kommer att beröras på toppmötet är grannskapspolitiken, alltså den politik som EU bedriver mot grannländer som inte i

dag är med i EU och inte heller är med på listan över länder som vi hittills har åtagit oss att ta emot som medlemmar. Det gäller länder runt både södra Medelhavet och österut.

För Folkpartiets del är det väldigt viktigt att den här grannskapspolitiken inte på något sätt innebär att de länderna för evigt kommer att vara grannar. I ett längre perspektiv måste målsättningen vara att även de länder som uppfyller våra krav ska släppas in i gemenskapen på längre sikt.

Det jag särskilt vill uppmärksamma statsministern på är ett land som inte berörs av grannskapspolitiken, nämligen Vitryssland, ett land i hjärtat av Europa, Europas sista diktatur, där människor som protesterar mot Lukasjenko hamnar i fängelse, mister jobbet och blir av med universitetsplatsen. Tidningar har stängts ned och förtrycket ökar. Demokratirörelsen kämpar väldigt hårt, och i går fick dess ledare, Aljaksandr Milinkevitj, Europaparlamentets Sacharovpris. Det var jättepositivt och en bra uppmuntran till demokratirörelsen.

Eftersom Vitryssland inte är med i grannskapssamarbetet, som nu kommer att diskuteras på toppmötet, finns det en risk att landet isoleras, och det innebär att EU måste göra andra ansträngningar för att motverka detta. Polen driver på, men alla är inte lika intresserade. Polen behöver Sveriges stöd.

Polen har bland annat lagt fram ett förslag om en demokrati- och solidaritetsfond, som den förra socialdemokratiska regeringen i Sverige tövade och inte engagerade sig aktivt för. Min förhoppning är att statsministern är beredd att titta på det polska förslaget och se till att Vitryssland kan stödjas så att det inte glöms bort inom EU framöver.

Anf. 18 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Jag tänkte göra så att jag svarar på den första, andra och fjärde frågan och ber Carl Bildt svara på Staffan Danielssons fråga.

När det gäller energipolitik och den rysk-tyska gasledningen uppfattar vi att vi har framfört våra synpunkter såsom de kan formuleras så här långt. Jag tror inte att vi ska vara alldeles säkra på vilken uppfattningen skulle bli om man gav EU någon sorts grund att lämna en samlad syn på detta. Det finns väldigt många länder runt om i Europa som tycker att det är oerhört angeläget att ha fungerande transporter av energi. Här kommer ju väldigt mycket att handla om vilka möjligheter inom ramen för nationell lagstiftning vi har att ens påverka detta, vilket ju är bekant – någonting som vi ännu inte har att förhålla oss till eftersom vi inte har ett färdigt förslag. Jag tror att det faktiskt dessutom redan är ett så kallat TEN-projekt inom ramen för EU.

När det gäller innovationsfrågan är Karl Sigfrids beskrivning en väldigt god sammanfattning av Lissabonstrategins tankar och idéer. Där ska ju en särskild återrapportering göras om hur framgångsrika länderna är att mäta detta. Sverige har ju nu gjort stora ansträngningar. Det hade vi gjort ändå, men man kan ändå notera att i de delar där det ibland har framförts att vi inte gör tillräckligt i förhållande till Lissabonstrategin har den nya regeringen vinnlagt sig om att försöka göra just det som gör att jobb skapas och att bryta utanförskapsmiljöer och på det sättet se till att flera kommer i arbete. Mycket av detta finns det som sagt redan en process för, och det står inte i vägen för att en del av det som här nämns

också är viktigt, till exempel standardiseringsprocesser, fungerande patent och också det som i realiteten är en sorts samverkan mellan privata intressenter, i det här fallet forskning och olika insatser som sker med skattemedel.

Sedan kan jag bara säga när det gäller Vitryssland att den svenska synen ju är fokuserad på utvidgning. Det är också därför vi har vänt oss emot alla dem som så gärna vill definiera färdiga gränser för Europa och sagt att man bör akta sig för att göra det, därför att det blir lätt så att man sätter en gräns som om den sedan vore färdig. Utgångspunkten bör ju vara att länder i sina egna processer själva har att definiera en vilja att tillhöra Europa och tillhöra Europeiska unionen. Det är väldigt viktigt även hos dem som är allra längst ifrån – kanske Vitryssland är just det – att veta att det finns ett europeiskt perspektiv i hur man kan söka sig mot frihet och bättre förhållanden. Alla vi som bland annat har haft förmånen att få träffa Milinkevitj vet ju att den typen av frågor är viktiga också för dem. Dels har de naturligtvis att nationellt lyfta oket av diktaturen, men de behöver också ha någonting att inrikta sig gentemot: en vilja att få vara erkända européer. Jag kan bara helt instämma med att det också fortsatt måste vara så som vi företräder vår syn på utvidgning, så att inget land upplever sig exkluderat. Det vore att tjäna helt felaktiga syften att agera på det sättet.

Anf. 19 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag tror vi alla delar Staffan Danielssons oro gränsande till förtvivlan över läget i en rätt betydande del av Mellanöstern, och det är alldeles självklart att detta kommer att förekomma i anslutning till toppmötet. Vi skulle vid utrikesministerlunchen i måndags ha haft en mera utförlig diskussion om detta. Så blev det inte av den enkla anledningen att den andra fråga som vi är medvetna om kom att dominera i stort sett hela den dagen, och det blev relativt summariskt – inte oväsentligt, men relativt summariskt. Nu kommer utrikesministerkretsen att ha en middag i morgon kväll, och då kommer detta att vara den dominerande frågeställningen, skulle jag vilja säga.

Jag kan börja med fredsprocessen, eller snarare frånvaron av fredsprocessen, i Mellersta Östern, vilket är en mera passande beteckning. Den är inne i ett rätt känsligt läge. Vi har en vapenvila i Gaza som *sort of* fungerar. Den är icke utsträckt till Västbanken, men den fungerar i alla fall fortfarande – *sort of*. Vi har en känslig förhandlingsprocess under ledning av president Mahmoud Abbas, Abu Mazen, för att försöka se om man kan se om man kan bilda en nationell samlingsregering, eller vad man nu ska kalla det, för den palestinska administrationen. De förhandlingarna går bakåt och framåt som sådana förhandlingar gör. Just nu har de gått bakåt, men det innebär ju inte att historien har tagit slut i denna del. Abu Mazen kommer att hålla ett viktigt policyanförande på lördag, och vi vet väl lite om det men inte tillräckligt mycket, och vi får se hur politiken kan utformas i förhållande till det.

Samtidigt har vi något av en sökprocess på amerikansk sida när det gäller politik. Det har att göra med Baker–Hamilton-rapporten, som självfallet är koncentrerad till Irak, men där man gör den alldeles korrekta och synnerligen viktiga rekommendationen att det finns ett samband här. Det här är den så kallade bördiga halvmånens länder, Mesopo-

tamien och Jordandalen. De har alltid hängt ihop på ett eller annat sätt och hänger fortfarande ihop. Ska man lyckas på det ena stället så måste man lyckas på det andra stället också. Vi får se vad det leder till, men där finns en sökprocess, och i sökprocessen finns ett lyssnande inslag. Samma sak gäller i någon utsträckning Israel efter Libanonkriget.

Det innebär att jag tror att det finns en liten öppning för en starkare roll för den europeiska unionen, och det är det vi diskuterar. Jag kan inte garantera att detta leder till några spektakulära resultat, men diskussionen om att föra detta framåt är intensiv.

Jag har sagt i andra sammanhang – till och med för nämnden, tror jag, eller i alla fall i riksdagen – att jag tror att detta är en tid mera för diplomati än för deklARATIONER. Det finns tider då deklARATIONER är viktigare, men jag tror att det just nu är diplomatin och dialogerna som är viktigare. Annars finns det risk att utvecklingen försämras ännu mycket mera, och då går vi från oro till förtvivlan.

Irak – vi känner ju till diskussionen. Vi har ett starkt intresse från europeisk sida av att den irakiska regeringen lyckas. Misslyckas den finns det risk att landet faller samman och faller ned i någonting som blir ohyggligt mycket värre än det vi har i dag. Där är ju en konstitutionell process på gång. Vissa framsteg har gjorts i förhandlingarna om en oljelag, vilket är oerhört viktigt i sammanhanget, och en diskussion om hur säkerhetsstrukturerna måhända kan reformeras. Som jag ser det är det mindre fråga om militär och mera fråga om polis. Det är lätt sagt när man är på avstånd, men principiellt är det väl på det sättet.

Utvecklingen i Sudan, som inte bara är Darfur, men där Darfursituationen är i centrum för diskussionen dessa dagar i FN:s medborgarrättskommission, Human Rights Commission, kommer också att diskuteras under middagen i morgon kväll. Här är min oro att vi står inför en mycket större situation än vad de flesta är medvetna om. Vi kan lägga ihop utvecklingen från Tchad och Centralafrikanska republiken ända ned till Somalia, och vi ser dessvärre ungefär samma tendenser, det vill säga ökade spänningar och tendenser till ökade strider. Det finns en överhängande risk för att vi går mot ännu mera öppna strider, till och med öppet krig i Somalia. Det har att göra med Etiopien och Eritrea som har att göra med Sudan, och Sudan är mycket mer än Darfur. Det är nord-sydprocessen som inte går alldeles idealiskt. Det slår in i Tchad, och det slår in i Centralafrikanska republiken.

Det här är vårt närområde. Det är inte Kinas närområde. Det är inte USA:s närområde. Det är vårt närområde, både moraliskt och geografiskt. Jag tror att vi från den europeiska unionens sida måste kunna spela en lite mer aktiv roll i hela det konfliktbälte som håller på att utvecklas.

Jag säger detta utan att vara säker på att jag har bidragit till att dämpa Staffan Danielssons oro över utvecklingen.

Anf. 20 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Frågan och samtalet här kring migrationsfrågorna handlar ju om flera olika delar. När det gäller att begränsa den illegala immigrationen känns det som om handelspolitiken är en stor och viktig fråga också, nämligen hur vi ska jobba för att kanske framför allt de afrikanska länderna ska få avsättning för sina produkter inom EU för att deras ekonomi ska kunna

bli bättre och för att man ska kunna minska fattigdomen på den afrikanska kontinenten.

En annan fråga är naturligtvis att vi måste se positivt på arbetskraftsinvandring, och det är en del av att kunna klara av den åldrande befolkningen i EU. Det står jag också bakom. Men naturligtvis får vi inte glömma den tredje delen, och det är just att fortfarande ha en generös asyl- och flyktingpolitik i enlighet med Genèvekonventionen så att den delen inte tappas bort i hela den stora diskussionen inom EU-samarbetet.

Men jag har en annan fråga, och den gäller avsnittet som handlar om innovationer. Där tycker vi kanske att resonemangen är ganska introverta. Det talas bara om EU. Måste inte visionen här vara global? Hur ska man kunna bygga upp strategiska partnerskap för innovationer och forskning mellan EU och resten av världen?

Anf. 21 HANS LINDE (v):

Jag vill lyfta fram en av de saker som kommer att diskuteras på toppmötet, nämligen Haagprogrammet om rättsliga och inrikes frågor som berörs i slutsats 16. I det underlag som vi har fått utskickat diskuterade man mycket om förenklade beslutsregler när det gäller inrikes och rättsliga frågor. Då vet vi att i EU-språk handlar förenklade beslutsprocesser om minskad mellanstatlighet och ökad överstatlighet.

I den nedröstade EU-konstitutionen var det en viktig del att man skulle öka överstatligheten på det rättsliga området och inrikesområdet. Jag känner en oro att det här är ett sätt att smyga in delar av EU-konstitutionen bakvägen.

Det skulle vara väldigt intressant att höra hur den svenska regeringen ställer sig till förslagen om förändrade regler för beslutsfattande när det gäller rättsliga och inrikes frågor.

Anf. 22 ULF HOLM (mp):

Jag blir lite bekymrad när jag hör statsministerns ord här om klimatfrågorna. Vi vet att statsministern i sin regeringsförklaring väldigt tydligt lyfte fram klimatfrågan som en stor utmaning. Vi såg i budgetpropositionen att det inte kom några konkreta förslag, utan det hänvisades till att vi skulle arbeta med frågan i EU och internationellt. Vi har en EU-minister och en miljöminister som skrev på Svenska Dagbladets Brännpunkt i förra veckan och än en gång påtalade att det är inom EU och i internationella forum som frågorna ska drivas med stor kraft.

Sedan har vi ett toppmöte om några dagar där några av punkterna i slutsatserna handlar om klimatfrågorna och energifrågorna. Statsministern säger i inledningen att vi måste ge signaler nu inför det stora toppmötet i vår där det här klubbas ordentligt. Vore det inte då naturligt att statsministern räckte upp sin hand och påtalade att klimatfrågorna måste betonas tydligare för att ge en signal inför toppmötet i vår? Eller är det så att statsministerns EU-politik går ut på att åka ned till Bryssel och sitta tyst vid förhandlingsbordet och låta de andra prata och inte säga någonting själv? Jag förstår inte den EU-politiken i så fall.

Jag trodde att hela syftet med EU-medlemskapet var att vi skulle sitta vid förhandlingsbordet och påtala våra synpunkter och vara med i beslutsprocessen. Det enklaste sättet är att räcka upp handen och tala om vad vi tycker. Då borde statsministern kunna räcka upp handen och säga

att Sverige vill driva på för att vi ska nå klimatmålet om att minska EU:s utsläpp med 30 % enligt vad bland annat Tyskland uttalade efter FN:s möte i Nairobi. Nu borde Sverige fullfölja det och ligga på för att man ska få ett sammanhang i regeringens EU-politik och politik för att bekämpa klimatförstöringarna.

På den andra punkten tycker jag att statsministern ska räcka upp handen när det gäller frågor om asyl- och migrationspolitiken och tala om att Sverige inte kommer att stödja några skärpta skrivningar på detta område i slutsatserna därför att vi mer ser på de möjligheter som en legal arbetskraftsinvandring kan innebära. På den punkten ska vi lyfta fram vikten av att ha en generös asylopolitik, men detta ska beslutas på nationell nivå. Vi tycker inte att EU ska fatta mer överstatliga beslut på detta område.

Det är två konkreta punkter där statsministern kan räcka upp handen och föra en aktiv EU-politik såsom statsministern själv, med stöd av sin EU-minister, har sagt att man vill göra.

Anf. 23 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Herr ordförande! Jag vill ta upp tråden igen om energifrågan, inte minst det statsministern sade i sin information om billig energi. Jag har tre frågor.

Kan Sverige fortsätta att ha ett genomsnittligt elpris som är lägre än kontinentens? Om inte, hur bedömer statsministern att vår elintensiva industri ska klara konkurrensen? Hur ser statsministern på beslutsfattandet vad gäller elmarknaden och elproduktionen? Ska det vara på nationell nivå eller på EU-nivå?

Anf. 24 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Det verkar återkomma i diskussionen att det finns en stor oro för att man som statsminister inte ska begära ordet. Jag vet inte riktigt vad ni har för bild av hur de här mötena går till. Det har aldrig varit mitt intryck att där sitter ett gäng räddhågsna typer som inte vågar prata. Det som man försöker göra är att vara relevant, att prata om rätt saker vid rätt möte. Det kan jag säga är en väldigt bra ingång till ett möte. Annars får man en annan typ av kritik som ibland förekommer i EU-samarbetet. Alla pratar om vad de just känner för att prata om, men det har ingenting att göra med det som just då avhandlas.

Det andra är att man gör klokt i att också – detta är ett samarbete där vi säger att vi vill ha ett inflytande, men det säger man i alla andra länder också – förstå att väl så viktigt som att ibland hissa upp sin flagga är att hitta partner och förstå att samarbetet ibland landar i en samsyn där de gäller att bygga partnerskap med andra. Man måste förstå att värdera en text just utifrån sitt värde, att bakom en text står ibland länder som tycker väldigt olika saker. Så tror jag att man alltid måste förstå både det vi nu har framför oss och det vi diskuterar

I den delen vill jag säga att visst skulle man till exempel önska att en del innovationssvaren blev än mer globala, men detta är ett försök att få någonting som i hög grad har varit nationellt att bli europeiskt. Sedan tror att det i grunden präglas av synsättet att Europa har haft problem med konkurrenskraften och att de delar av världen som har dragit ifrån är USA och inte minst Asien. Europa försöker utforma något slags svar som bygger på att vi höjer vår konkurrensförmåga, byggt på att vi blir bättre

på att minska våra interna handelshinder och att samordna våra investeringar på ett bättre sätt. Det är ett skäl till att diskussionen om innovationspolitiken förs på det här sättet.

Ju mer världen bejakar frihandel, desto mer kommer det också att bli logiskt att utverka globala förhållningssätt. Jag säger inte att det är fel, men jag tror att det här också är viktigt, givet att politiken har varit mycket nationell. Det är det vi nu försöker bryta uppifrån.

När det gäller de rättsliga och inrikes frågorna är vår uppfattning att substantiella förändringar på det området förutsätter fördragsprocess. Vad som möjligen diskuteras nu handlar om effektiviteten i själva RIF-rådet, och det kan vi ha synpunkter på. Det öppnar inte för att göra någon osynlig expansion av området med mindre än att det i så fall kommer att komma via fördraget. Det kommer att vara vår uppfattning. Den är redan markerad, kan jag säga, eftersom det har varit sådana diskussioner bland annat inom RIF-rådet.

Med denna min ingång anser jag att hela migrationsavsnittet från svensk utgångspunkt faktiskt är riktigt bra. Det kunde ha varit väsentligt värre. Om man vet någonting om hur tongångarna går ute i Europa kan man säga att detta är en text som har med väldigt mycket av de värden som vi sätter högt, att öppna för en fungerande arbetskraftsinvandring, att tala om att det finns andra aspekter än bara kontroll och att det också finns ett ansvar för att ha grund för en riktig asylinvandring. Allt det nämns faktiskt.

Jag tycker i den delen att det är viktigt att texten blir så här bra, om jag ska uttrycka det så. Naturligtvis kommer jag att försvara mot ambitionen att vrida den i en annan riktning, väl medveten om att jag har min röst och att andra har sin.

Hur blir det med energipriset? Det är vi många som undrar. Det kommer i nationell kontext naturligtvis inte att diskuteras här. Vi har på väg någon sorts nordeuropeisk prissättning givet att vi integrerar våra energimarknader. Det är bland annat för att skapa grund för ökad säkerhet och att vi inte ska få den typ av problem som kommer av att man har helt nationella försörjningssystem och att vi vet att man slår effekttak och liknande. Det är på alla sätt bra.

Sedan ska vi föra en delvis nationell, delvis internationell diskussion om hur vi sätter press på priset. Det som framför allt inom EU-systemet kommer att diskuteras är nästa steg i utsläppsrättskonstruktionen, som ju är ett marknadsekonomiskt baserat sätt att påverka prissättningen för att ta in externa kostnader och att möta klimatutmaningen. Där måste EU vara svaret. Det är svårt att se vem som annars skulle vara svaret. Det är ett försök att hitta internationella svar som vi alla har anledning att bejaka. Jag tror att i övriga delar kommer det framför allt inte på det här toppmötet att vara några diskussioner, möjligen däremot i mars. Då är det tänkt att vara fråga om EU:s inre energipolitik. Då kommer väldigt tydligt den här typen av frågor att dyka upp.

Anf. 25 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Det är bra att Europeiska rådet är en livlig tillställning. Det tycker jag att vi tacksamt kan ta emot. Då vill jag gå tillbaka till gasledningen.

Jag tycker att det är en defaitistisk hållning att avvakta miljöprovningen. Vi menar inte alls att det ska vara en allmän omröstning om

gasledning eller inte inom EU, utan det handlar egentligen om stora länders vilja att köra över små länder. Därför tycker vi att statsministern borde påpeka just den här situationen, som är viktig, det vill säga stora länders agerande mot små länder. Jag säger att de eventuellt kör över. Det verkar som att statsministern passivt tänker avvakta det här ganska länge. Då finns det faktiskt en risk för att vi inte ens kan betrakta oss som överkörda utan att vi på något sätt har gett ett tyst medgivande.

Vi från Socialdemokraterna tycker att statsministern borde protestera just med den utgångspunkten. Det måste vara alldeles klart runt bordet att det inte finns några andra ovidkommande intressen som styr statsministerns agerande, utan det är just Sveriges väl och ve vi pratar om.

Anf. 26 STAFFAN DANIELSSON (c):

Ett kort medskick i en annan aktuell fråga i den mån den kommer upp, med bäring på energifrågorna som är oerhört viktiga. Energisamarbetet i Europa är, som statsministern sade, en av de stora frågorna inför framtiden. Vi diskuterar ett nytt energiavtal mellan Ryssland och EU. Det är väldigt viktigt att vi får en samsyn här. Det blockeras nu av Polen, som är utsatt för en handelsblockad för sina köttvaror av Ryssland.

Jag vill skicka med att EU måste stå upp för Polen. Den här frågan måste lösas fullständigt. Tänk om vi hade varit utsatta i ett sådant läge. Min bedömning är att det här är en politisk blockad och att EU verkligen bör stå upp för sitt medlemsland Polen samtidigt som Sverige med all kraft bör jobba på och bidra till att det blir ett energiavtal mellan Ryssland och EU och där EU kommer att hålla ihop och inte ägnar sig åt bilaterala eskapader.

Anf. 27 CARL B HAMILTON (fp):

Jag får be statsministern om ursäkt för att vi frågar om han kommer att begära ordet. Det är en gammal vana som vi har här som naturligtvis hänger kvar. Tidigare var det kanske större anledning till oro.

Det är riktigt, som sades apropå gasledningen, att det är ett TEN-projekt. Det är ett EU-projekt. Däremot är inte sträckningen på Östersjöns botten en del av den definitionen. Det är viktigt. Det är ett TEN-projekt även om det går över land, vilket sannolikt alla av oss skulle föredra.

Om det nu har kommit upp en ny punkt på dagordningen som gäller Afghanistan ska vi väl för ordningens skull fråga om det är något särskilt innehåll i förslaget till slutsats om Afghanistan.

Vi har ju svensk personal där. Det finns en hel del människor som har stor anledning att vara intresserade av vad som sägs och tycks från svensk sida beträffande utvecklingen i Afghanistan.

Här finns ju en skiljelinje beträffande asylpolitiken. Vi är ju för en gemensam asylpolitik i Europeiska unionen eftersom det ökar möjligheterna för hela EU att ta emot flera flyktingar, annars kommer man in i en ond spiral. Då hade vi haft en sämre situation, kanske inte från nationell svensk utgångspunkt men för alla som vill söka sig som flyktingar till Europa. Jag hoppas att statsministern i stort sett instämmer i det.

Anf. 28 HANS LINDE (v):

Jag vill börja med att poängtera att jag och Ulf från Miljöpartiet har kommit överens om vår sista fråga för att vi inte skulle slåss om den sista talartiden.

Som statsministern säkert vet pågår grova kränkningar mot HBT-personers rättigheter i flera av de nya medlemsstaterna, framför allt Polen och Lettland. Situationen i Bulgarien och Rumänien, som är på väg in i EU, är inte heller alldeles positiv. Tidigare i år stoppades en delegation från svenska RFSL när de skulle in i Bulgarien och delta i en konferens. Man beslagtogs deras informationsmaterial om HBT-frågor.

Vi vet att det i flera av de länder som nu står på tur, Turkiet, Kroatien med flera finns stora problem när det gäller HBT-personers situation.

Vi kunde inledningsvis höra statsministern prata om att det inte ska resas flera krav och inte skapas flera hinder. Det tycker jag är lite oroväckande. Jag kan se ett väldigt stort behov av att man i Köpenhamnskriterierna i förhandlingarna med de nya ansökarländerna stärker upp arbetet och ställer hårdare krav just när det gäller HBT-frågor.

Anf. 29 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Jag tar det första och det sista. Carl kommer in när det gäller Afghanistan och TEN-projekt.

Det handlar återigen om rätt sak vid rätt möte. Jag vill varna för att det nu skulle vara så enkelt att man bara räcker upp handen och säger att man bara vill meddela vad vi tycker om den här gasledningen, och sedan tro att man har gjort någon nytta.

Jag undrar verkligen om Socialdemokraterna med sina rika möjligheter, eftersom detta projekt sannerligen inte är något som uppstod vid regimskiftet i höstas, har använt den möjligheten vid något tillfälle. Det implicita svaret att jag inte tror det beror på att det inte är alldeles enkelt. Det finns en konvention som styr detta om gasledningar som Sverige har förpliktat sig att följa och som tillåter att man drar gasledningar på kontinentalsockeln. Det finns en diskussion om vi med nationell lagstiftning kan påverka detta som ju inte hör hemma inom ramen för EU att diskutera. Det är ju en prövning som vi måste göra utifrån vår nationella lagstiftning.

Att på något sätt alldeles oaktat det räcka upp handen och ändå göra någon sorts *statement* av det slaget skulle uppfattas som väldigt märkligt. Det ger dessutom sken av att det är stater som förhandlar med varandra i den här frågan. Det är ju ett kommersiellt intresse. Jag känner också till vilken den andra parten är och dess koppling till ryska statsintressen. Vi har ju den kritiken att det är så vi inte vill att det ska gå till. Vi vill inte att vi i Gazprom ska se den ryska staten. Vi försöker föra diskussioner med Putin som säger att de respekterar avtal och följer lagar och regler och inte ägnar sig åt att göra storpolitik av det som i grunden ska vara kommersiellt grundat.

Jag är övertygad om att vi i alla fall, med de möjligheter vi har, kan framföra och påverka denna gasledning utifrån de svenska intressen som vi möjligen anser hotade. Vi kommer säkert att ha en ganska bred samsyn kring det.

Vi har till slut ändå att följa både lagstiftningar och konventioner av det slag som vi har ingått med andra.

HBT-frågan kommer inte att komma upp i det här sammanhanget. Det finns säkert all anledning att återkomma till det. Det är ändå ett exempel på hur man påför frågor som gör det möjligt att ta ned tempot i en anslutning som rimligen, om vi ska ta det ur ett strikt HBT-perspektiv, handlar om att få in länder som då tvingas acceptera ett synsätt som i grunden är västerländskt och väldigt humanistiskt och som i realiteten kommer att ställa i fråga en del av de grundläggande felaktiga uppfattningar som finns när det gäller synen på HBT-personer i en del av de länder som frågeställaren nämnde. Det vore fel att påstå något annat. Vi har ju på plats och ställe sett en del av de här reaktionerna.

Jag vill ändå tro att de har påbörjat en utveckling som vi även har sett i Sverige. Man går från ett avståndstagande synsätt till mer inkluderande, förstående och öppna synsätt. Den utvecklingen har vi haft. Jag har all anledning att tro att också dessa länder ska beträda den.

EU-medlemskapet är bara ett viktigt sätt att lägga grunden för det, menar jag.

Anf. 30 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Herr talman! Först något om Afghanistan och det som Susanne Eberstein frågade om. Gasledningen är ett TEN-projekt. Om det har skett tyst eller aktivt från den tidigare regeringens sida vet jag inte. Den har passerat genom åtskilliga ministerråd. Det är inte bara ett projekt i största allmänhet. Det finns kartor, och den går genom Östersjön. Det innebär inte att den är detaljbunden exakt till var den går. Tidigare ministerråd har godkänt en lista över TEN-projekt. Där finns denna gasledning och den går genom Östersjön. Om det är ett tyst eller aktivt medgivande från den tidigare regeringen vet inte jag. Jag var inte med. Jag kan inte heller bedöma huruvida den tidigare regeringen har informerat EU-nämnden om detta ställningstagande. Det överlåter jag som sagt åt historieskrivningen. Det är bra att veta hur frågan faktiskt ligger. Den är ett TEN-projekt och den har passerat genom ministerråd vid åtskilliga tillfällen under de tidigare åren.

Dragningen i kartan är i Östersjön, inte genom Centralasien eller något annat ställe.

Därmed gör jag en lätt övergång till Afghanistan.

Det som kommer upp är i huvudsak det som var med i statsministerns redogörelse. Det är ett lätt bekymmersamt tonfall över utvecklingen, en önskan om en bättre samordning politiskt, militärt och civilt vad gäller insatserna och ett frågetecken om EU har möjlighet att göra ytterligare insatser framför allt på det rättsliga området.

Från Frankrikes sida finns det en viss diskussion om man ska skapa en kontaktgrupp för Afghanistanpolitiken. Jag förväntar mig inte att det kommer till något avgörande under toppmötet. Det var en diskussion som fördes upp i samband med Natotoppmötet. I en artikel av president Chirac inför Natotoppmötet i Riga finns ett sonderingsuppdrag till Natos generalsekreterare. Det flimrar runt lite i EU-debatten. Det är möjligt att det kommer upp i diskussionen, men jag förväntar mig inte något avgörande i den frågan.

Anf. 31 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Till Staffan Danielsson vill jag säga att hela den här hösten har handlat om ansträngningar att få på plats ett nytt avtal med Ryssland. Man bör notera att i avvaktan på det gäller det gamla avtalet. Det har misslyckats. Ansträngningarna fortsätter.

Det är utomordentligt viktigt att vi får en legal verkningsfull grund och ett bra avtal med Ryssland för att ta in alla de aspekter som jag nämnde kring hur vi vill kunna handla energi med varandra. Det är bara att konstatera att det inte var möjligt. Staffan Danielsson angav ju skälet. Det är säkert hedervärt och riktigt från Polens utgångspunkt, men det har lett till den allvarliga konsekvensen att vi inte har fått ett avtal på plats.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

När det gäller gasledningen vill jag påminna EU-nämnden om att vi här i riksdagen hade en intressant hearing om gasledningen under förmiddagen i går. Den gav svar på en hel del frågor.

Med det vill jag avsluta samrådet. Jag tackar statsministern och utrikesministern för en intressant genomgång och mycket uttömmande svar.

Jag är säker på att vår statsminister – om jag känner honom rätt – kommer att räcka upp handen när det känns riktigt och göra stora insatser och hävda den svenska ståndpunkten.

Jag finner att det finns ett stöd för de svenska positioner som statsministern har redogjort för.

Med det tackar jag för er medverkan och avslutar detta samråd.

Innehållsförteckning

2006/07:11
13 december

1 § Europeiska rådet.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	6
Anf. 5 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	6
Anf. 6 STAFFAN DANIELSSON (c).....	7
Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	7
Anf. 8 CARL B HAMILTON (fp)	9
Anf. 9 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	10
Anf. 10 HANS LINDE (v)	10
Anf. 11 ULF HOLM (mp).....	10
Anf. 12 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	11
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 14 KENNETH G FORSLUND (s).....	13
Anf. 15 KARL SIGFRID (m).....	13
Anf. 16 STAFFAN DANIELSSON (c).....	14
Anf. 17 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp)	14
Anf. 18 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	15
Anf. 19 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	16
Anf. 20 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	17
Anf. 21 HANS LINDE (v)	18
Anf. 22 ULF HOLM (mp).....	18
Anf. 23 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	19
Anf. 24 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	19
Anf. 25 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	20
Anf. 26 STAFFAN DANIELSSON (c).....	21
Anf. 27 CARL B HAMILTON (fp)	21
Anf. 28 HANS LINDE (v)	22
Anf. 29 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	22
Anf. 30 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	23
Anf. 31 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m).....	24
Anf. 32 ORDFÖRANDEN.....	24